

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 337. An & qualiter res & operæ propriæ & alienæ locari possint & conduci.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

non satis firmum videri ait Lauterb. §. 67. remittens ad Zoës *h. t. num. 45.* Sed tunc, ubi necessarius successor succedit ex persona & jure prædecelloris.

7. Quintò idem est, dum emptor, qui rem sub hasta venditam emit, cum omnis, qui per sententiam Judicis succedit in se locata stare teneatur locationi. Muller. *loc. cit.* cum Lauterb. in *Synop. r. h. t. num. 245.* nisi ea facta sit in fraudem, ut idem cum Carpz. *l. 5. tit. 3. resp. 17. n. 19.*

Quest. 335. Quenam res locari & conducì possunt aut prohibeantur?

REsp. regulariter locari & conducì ad usum possunt res omnes, quæ sunt in commercio, nec usu consumuntur, aut specialiter in jure ab hoc contractu eximuntur. *l. 1. ff. h. t. Dixi: nec usu consumuntur:* siquidem rerum fungibilium, seu quæ statim usu consumuntur, & quarum usus in ipsa absumptione consistit, non datur propriè locatio & conductio, *l. 31. ff. h. t. & Arg. l. 3. §. fin. ff. commodat.* ex ea ratione, quòd finito usu restitui nequeant, pro ut requiritur ad conductionem, &, quòd in iis rebus dominium transeat in eum, cui conceduntur, ut Lauterb. *h. t. §. 19.* quod est contra naturam locationis. Unde jam etiam in genere dici nequit, quòd res omnes, quæ emi & vendi possunt possunt etiam locari & conducì, dum etiam res istiusmodi fungibiles emuntur & venduntur. Dum tamen quis eis tantum uti vellet ad pompam salvâ eorum substantiâ, etiam propriè in hunc finem locari & conducì possunt juxta *cit. l. 3.* sic quoque locari & conducì possunt opera personarum omnes, modò sint honestæ & mercede æstimari solitæ, ita ut inde in conducentem utilitas, redundet *l. 5. §. 2. ff. de præscrip. verbis.* Lauterb. §. 27. quales quia non sunt, in hunc contractum deduci non posse propter earum gravitatem & dignitatem operas Professorum, Advocatorum, Medicorum & similibus, quæ magis viribus ingenii quàm corporis expediuntur. Unde & quod illis præstatur, non tanquam operarum præstitarum æstimatio & in compensationem illarum, sed potiùs in remunerationem & animi grati demonstrationem solvi, ut proinde non merces, sed honorarium seu salarium dicatur, etsi de jure civili extraordinarie petatur, astruit Lauterb. §. 28. citatis. *l. 5. §. 2. ff. de P. V. Franzk. h. t. n. 58. & seq. Bachov. & aliis.* vide de his fusè Muller. *ad Struv. h. t. ib. 4. Lit. 1.*

Quest. 336. An & qualiter res incorporeæ locari & conducì possunt?

REsp. ex eo capite ab hoc contractu eas non excludi, Carpz. *l. 2. resp. 15. num. 1.* Lauterb. *h. t. §. 20.* Sic enim locantur, varia jura, & in specie locatur jus vectigalis, *l. 4. C. vectigal. nov. instit. non poss.* Lauterb. *loc. cit.* item usufructus, §. 1. *Instit. de usu & habit. l. 18. C. de jur. dot.* Lauterb. *loc. cit.* remittens *ad l. 9. §. 1. ff. h. t. & Brunem. ibidem.* & Caroc. *de locat. & cond. p. 2. q. 38. & seq.* Item jurisdictio Lauterb. cum Carpz. *cit. resp. 15. num. 3.* ubi is: hodie plurimas civitates titulo locati conducti exercere jurisdictionem compertum: ubi & in sequentibus probat, prædio, cui jurisdictionis adhæret, locato, etiam, jurisdictionem locatam videri. Quod etiam de jure patronatus defendit. Nihilominus servitutes prædiales seu rurales, ut sunt iter, ætus, via, jus pascendi locari non posse, ajunt Reif-

fenst. *h. t. n. 19.* Wiestner. *n. 4.* juxta *l. locare ff. h. t.* dum ibi dicitur: lacare servitutem nemo potest. Ex ea etiam ratione, quia servitus ad tempus constitui nequeat. *l. 4. ff. de servit.* Verùm id sic limitandum: nisi locentur servitutes, unà cum prædio seu fundo, cui adhærent. Wiestn. *loc. cit.* Muller. in *Struv. h. t. Lit. e.* ubi etiam citato pro hoc Butrio in *c. ex literis. de jurepa. num. 8.* quòd hac ratione jus patronatus annexum prædio cum aliis juribus annexis locari possit, & conductor illius præsentare. Secus de cætero est de servitutibus personalibus juxta §. 1. & 5. *Instit. de usu & habit.* juncta *l. usque eoff. eod.* Sed neque jus cudendæ monetæ alteri locari posse per functionem pragmaticam & publicam Imperii in edicto Ferdinandi I. de anno 1559. idque ex ratione, ne à conductoribus monetæ depravetur, quod minuit famam Principis, testatur Lauterb. §. 21. quem vide.

Quest. 337. An & qualiter res & operæ propriæ & alienæ locari & conducì possunt?

1. **R**Esp. ad primùm: rem propriam locatoris ab eo locari posse alteri, extra dubium est, modò eam aliunde non repugnet locari. Idem est de opera propria locatoris locari solita. Res verò conductoris propria regulariter eidem locari seu ab eo conducì nequit, etiam dum locator, quin & ipse conductor existimaret alienam juxta expressos textus. *l. 9. §. fin. ff. h. t. l. 45. ff. de regul. jur. l. qui rem. C. h. t.* estque ratio manifesta; quia nimirum deficit objectum locationis, nempe usus rei, utpote qui domino rei ab alio concedi seu præstari nequit, cum is eum jam habeat jure domini. Lauterb. §. 26. juxta *Leges cit.* Limitatur nihilominus hoc ipsum primò ita ut debitor, qui rem suam creditori in pignus dedit ab eodem eam conducere possit. *l. 37. ff. de pignor. act. l. cum & sortis. ff. eod.* Lauterb. §. 26. Muller. *loc. cit.* secundò dominus conducere potest rem propriam, ubi titulus ad dominium transferendum habilis præcessit; ut si venditor rem suam alteri vendidisset, & nondum tamen traditam ab emptore certa mercede conduceret Lauterb. *l. c.* verùm, ut idem, hæc non tam erit conductio rei conductoris propriæ quàm alienæ, nimirum propriæ emptoris; cum eo ipso, quòd venditor eam conduceret, incipit eam possidere nomine emptoris, & sic citra aliam traditionem fictione brevis manus ejusdem rei possessionem & per consequentiam dominium in emptorem suo ministerio transfert venditor. Tertio omnes ii, qui non habent perfectum seu plenum rei dominium, possunt conducere rem suam; V. g. dominus feudi, habens solum dominium directum potest conducere feudum seu rem feudalem à suo Vasallo. Lauterb. *loc. cit.*

2. Resp. ad secundùm: possunt quoque tam operæ quàm res alienæ, seu non domini locari & conducì. *l. 9. & 25. & 27. de oper. libert.* Et quidem, quod spectat ad operas, potest dominus servi sui operas locare alteri juxta *LL. cit.* sic quoque conductor operas conductas, si de contraria contrahentium mente non constat, locare denuo potest alteri. *l. 7. ff. l. 6. C. h. t.* Lauterb. §. 29. quod spectat ad res, possunt quoque eæ locari & conducì à non dominis earum (etsi, ut Bachov. apud Lauterb. §. 22. locatorum, scilicet rem alienam, committat furtum) *l. 7. 9. 15. ff. h. t.* ita ut etiam locator rei alienæ pro eo tempore, quo conductor eâ usus, mercedem exigere

exigere possit. Lauterb. *loc. cit.* cum Mantio. *de tac. & amb. convent. l. 5. tit. 3. num. 1.* ubi verò superveniens rei locata dominus eandem vindicando conductori aufert, teneatur locator sciens rem esse alienam conductori ad interesse *l. 7. 9. & 15. ff. h. t.* Muller. *loc. cit. lit. a.* quamvis Lauterb. *cit. §. 22.* addat, teneri ad hoc locatorem, sive sciverit, sive ignoraverit esse alienam. Arg. *l. 19. §. 1. ff. h. t.* Modò tamen aliqua culpa illius intercesserit; eò quòd ubi quis re uti prohibetur locatoris culpà, ibi interesse petatur, licet conductor rei conditionem ignoraverit, quam tamen scire debuit, ita tamen, ut ab hoc interesse præstando locator ignorans liberetur, rem similem, non minùs commodam conductori præstando, ut Lauterb. cum Franzk. *loc. cit. num. 48.* cùm usus, qui hic transfertur, faciliùs per æquipollens suppleatur. Gomez. *2. var. c. 32.* secus, ac accidit in venditionibus similibusque contractibus, in quibus aliud pro alio substitui invito nequit. Uti etiam à præstando interesse liberatur exceptione justæ ignorantia. V. g. quòd rem bona fide ab alio emerit, sicque sine dolo & culpa rem alienam locaverit. Arg. *l. 9. ff. h. t.* conductor tamen, qui sciens rem esse alienam, conduxit, ob rem evictam ad interesse agere nequit. Arg. *cit. l. 9.* De cætero res conductà à conductore, adeoque respectu illius aliena, alteri æque idoneo ad eundem usum (non ad alium, cùm nec ipse conductor primus eà ad alium usum, quàm ad quem conductà, uti possit juxta *l. 6. C. & 7. ff. h. t. Molin. d. 489. num. 1.* Lauterb. *§. 23.*) locari potest, Arg. *l. 7. ff. de usu & habit.* Sic v. gr. studiosum ante tempus conductionis elapsum recedentem è domo conductà, posse in conductione subrogare sibi alium pium & quietum, habet Rebuff. *de privit. universit. privit. 12. num. 1.* apud Lauterb. *loc. cit.* ita tamen, ut secundus hic conductor, licet tantùm locatori suo, & non primo locatori, teneatur actione personali ad solvendam pensionem, res tamen ipsius, quas in prædium urbanum induxit, & fructus prædii rustici pro ea parte & pensione sub qua conduxit, per modum hypothecæ tacitæ obligentur primo locatori, eique contra illum competat actio hypothecaria. Uti hæc sumuntur ex *l. 4. & 7. ff. in quib. caus. pign. tacite contrab. & l. 11. ff. de pignor. act.* Lauterb. *loc. cit.* Pari modo potest usufructuarius rem alienam usufructuariam locare alteri *l. 9. ff. h. t.* Lauterb. *loc. cit.* quem vide. Idem dicendum de vasallo, quem, etiam sine consensu domini, feudum bona fide posse locare alteri, etiam ad longum tempus, tenent Lauterb. *§. 24.* Muller. *l. c. lit. a.* citans Vultejum *l. 1. de feud. c. 2. num. 9.* juxta textum *§. donare 1. l. 2. feud. tit. 9.* Qui textus loquitur generaliter, & ad valorem talis locationis aliud non requirit, quàm ut non sit fraudulenta, & non vergat in contemptum domini; uti in eam non vergit, dum per eam non transfertur dominium, neque etiam possessio rei feudalis; neque vasallus locans fraudat dominum debitum ei oble-

quius; cùm etiam ipsi ex mercede locationis accepta deservire valeat, ut Arumæ. *disp. feud. 7. thes. 8.* & locatoris jure resolutio seu perempto, resolvatur quoque jus illud conductoris juxta *l. 9. ff. h. t. l. 69. de legat.* Ad hæc, ut Lauterb. succellor feudi seu in feudo non teneatur stare hujusmodi locationi factæ à prædecessore vasallo.

Quest. 338. An res publicæ locari & conducti possint?

Resp. Res publicæ ad Fiscum vel Rempublicam spectantes, tam corporales, ut sunt prædia civilia & fiscalia, quàm incorporales, quæ in jure consistunt, ut sunt redditus ex salinis, metallifodinis, vectigalibus provenientes à Fisco vel Republica locari possunt quibuscunque, & à quibuscunque privatis conducti possunt, exceptis iis, quibus locari, & à quibus conducti specialiter prohibentur. Muller. *in Struv. h. t. thes. 4. lit. 6.* imprimis tamen locandæ divitibus, ut idem juxta *l. 1. C. de locat. præd. civil.* Non tamen hi conductores conductionem continuare cogi possint, si elapso locationis tempore res tales tantidem conducti nequeunt. Idem juxta *l. 3. §. 6. de jur. fisc.* nisi fortè ex antecedente etiam finita locatione maximos consecuti sint fructus, *l. 11. §. fin. de publ. & vectig.* ii vero, quibus istiusmodi res locari specialiter prohibentur, sunt ferè sequentes; qui prioris conductionis mercedem non solverunt, ex ea ratione, ne ex illa causâ contracta debita aggraventur, *L. locatio. §. 2. de publ. & vectig.* nisi tamen fidejussores idoneos obtulerint, *cit. L.* Item tutores & curatores adhuc tutelam & curam administrantes, aut qui eà deposita rationes illius necdum reddiderunt; secus tamen, si tam pupillis quam vectigalibus satisfecerint, *L. unic. C. tur. vel curat. vectig. cond.* Item minores 25. annis ob beneficium restitutionis in integrum, quo fruuntur, *L. in fraudem. §. fin. ff. de jur. fisci.* Item clerici, Novell. 123. c. 6. Item Judæi, *c. penult. de judæ.* Muller. *loc. cit.* Ac denique milites & curiales, *L. unic. C. quib. ad conduct. præd. civil. acced. non licet. L. milites. L. licet. C. locat.*

Quest. 339. An & qualiter res ecclesiasticæ locari & conducti possint?

1. Resp. primò: Beneficia ipsa, dignitates regimen spirituale animarum, aut jurisdictionem ecclesiasticam habentes etiam commendari & committi valeant, nullatenus tamen locari & conducti pro mercede posse extra dubium est, & constat ex *tit. ne præl. vices suas;* ubi de eo expressè.

2. Resp. secundò: Quomodo verò res ipsæ temporales ecclesiasticæ, seu spectantes ad ecclesias, monasteria aliaque loca sacra & religiosa; item redditus, proventus, fructus earum, etiam ipsorum beneficiorum locari possint, etiam laicis, satis dictum est supra *ad tit. 13. de reb. eccl. alien.* quæ vid.